

OBRAT ZEVNÍMI HMATY

Vážená paní,

jak klinickým, tak ultrazvukovým vyšetřením bylo prokázáno, že Váš plod se nachází v poloze podélné koncem pánevním, z čehož vyplývá, že do porodních cest bude vstupovat a bude porozen zadečkem napřed.

Po zvážení Vašeho stavu jsme toho názoru, že pro zdárné ukončení Vašeho těhotenství je optimální provést obrat plodu zevními hmaty z polohy podélné koncem pánevním na polohu podélnou hlavičkou.

K provedení tohoto výkonu je potřeba Vašeho souhlasu. Pro usnadnění rozhodnutí Vám chceme podat následující informace.

Důvod provedení výkonu

Poloha podélná koncem pánevním je poloha pro spontánní porod méně příznivá než pokud se plod rodí hlavičkou. Naší snahou je Vám porod maximálně usnadnit a vytvořit co nejbezpečnější podmínky pro narození Vašeho dítěte. V případě úspěšného výkonu se zvyšuje Vaše šance na přirozený porod a sníží se riziko operačního ukončení porodu. Obrat zevními hmaty se provádí mezi 35. – 38. týdnem těhotenství, kdy plod není nadměrně velký, v dutině děložní je dostatek plodové vody a plod je tudíž dostatečně pohyblivý. Těhotná nesmí mít děložní stahy.

Možnosti léčby/řešení zdravotního problému

Pokud neprovedeme obrat zevními hmaty, je několik možností dalšího postupu při porodu plodu v poloze koncem pánevním. Pokud plod není příliš velký, je možno vést porod přirozenými porodními cestami. Naopak u rodičky s větším plodem nebo tam, kde zdravotní stav pacientky vykazuje určitá rizika, je vhodnější jak pro těhotnou, tak pro její plod vést porod císařským řezem.

Je také samozřejmě možné, že dojde ke změně polohy Vašeho dítěte těsně před porodem – šance na spontánní změnu polohy je však velmi nízká.

Příprava k výkonu

Obrat plodu zevními hmaty provádíme během krátkodobé 24 hodinové hospitalizace. K přijetí se dostavíte na porodní sál lačná (tzn. že v den výkonu nesmíte od půlnoci jíst, pít ani kouřit). Bude s Vámi sepsána vstupní dokumentace a budete vyšetřena lékařem. Dále Vám bude odebrán krevní vzorek k základnímu vyšetření krevního obrazu a krevní srážlivosti.

Samotný výkon je prováděn bez anestezie.

Postup při výkonu

Cca 25 minut před výkonem se podává infuze s preparátem tlumícím případnou děložní činnost. Před vlastním výkonem se provede kontrolní ultrazvukové vyšetření tak, aby se potvrdilo uložení plodu v děloze, stanovilo se množství plodové vody a zkontroloval stav placenty. Je proveden kardiokografický záznam (záznam srdeční akce plodu a děložní aktivity), abychom byli dobře informováni o stavu plodu.

Pokud při finálním zhodnocení nejsou zjištěny žádné překážky provedení tohoto výkonu, je následně proveden vlastní **obrat zevními hmaty**. Výkon provádí dva porodníci. První ručně otáčí plod v děloze, druhý průběžně kontroluje ultrazvukem stav plodu. Těhotná leží na zádech s mírně pokrčenýma nohama v kolenních kloubech. Pokračuje infuze s preparátem tlumícím případnou děložní činnost. Porodník stojí nebo sedí po pravé straně těhotné. Přiloží obě ruce na její břicho tak, že jedna ruka je na záhlaví plodu a druhá na jeho zadečku. Pokud jsou uvolněny stěna břišní i svalovina dělohy, začne porodník mírným tlakem dlaně tlačit hlavičku plodu dolů, směrem k pánevnímu vchodu. Druhou dlaní lehce tlačí zadeček plodu vzhůru směrem k hrudníku těhotné.

Průběžně je sledován stav plodu ultrazvukem. Po ukončení výkonu je poloha plodu a stav placenty opět zkontrolován ultrazvukovým vyšetřením a je proveden 30 minutový kardiokografický záznam srdeční akce plodu. Rh negativním pacientkám je aplikován preparát k zabránění tvorbě protilátek proti červeným krvinkám plodu.

Rizika a možné komplikace výkonu

- pro omezenou pohyblivost plodu nelze obrat provést
- výjimečně může dojít k odloučení části placenty nebo ke změnám srdeční akce plodu. Proto může být obrat zevními hmaty prováděn pouze v případě, kdy je možno ihned ukončit těhotenství císařským řezem (tj. je připraven tým operačního sálu).

Chování po výkonu, možná omezení

Po výkonu budete hospitalizována do druhého dne. Následující den bude provedena opětovná kardiokografická a ultrazvuková kontrola a při normálních nálezech budete propuštěna do domácího ošetřování.

Prohlášení

Byl/a jsem podrobně seznámen/a u plánovaného zdravotního výkonu se všemi alternativami léčby, s jejich výhodami a riziky a měl/a jsem možnost si jednu z alternativ zvolit (pokud výkon nepodléhá zvláštním právním předpisům).

Byla jsem seznámen/a s možnými omezeními v obvyklém způsobu života a v pracovní neschopnosti po výkonu, s možnými očekávanými změnami zdravotního stavu a zdravotní způsobilosti.

Byl/a jsem seznámen/a s léčebným režimem, vhodnými preventivními opatřeními a s možnými kontrolními zdravotními výkony.

Prohlašuji, že jsem mohl/a klást doplňující otázky, na které mi bylo řádně odpovězeno, a že jsem informacím a poučení plně porozuměl/a a souhlasím s navrhovaným postupem.

V případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších zákroků nutných k záchraně života nebo zdraví souhlasím, aby byly provedeny veškeré další potřebné a neodkladné výkony nutné k záchraně života nebo zdraví.

Pacient/ka: Rodné číslo:

Zákonný zástupce: Příbuzenský vztah:

V Plzni dne v hodin
 podpis pacienta/pacientky nebo zákonného zástupce

Lékař/ka provádějící poučení: titul příjmení jméno podpis

Vyplňte v případě, že pacient/ka nemůže s ohledem na svůj zdravotní stav poučení podepsat (např. úraz horní končetiny).

Současný zdravotní stav pacienta/pacientky nedovoluje, aby podepsal/a informovaný souhlas, protože:

Způsob projevu vůle (souhlasu):

☐ kývnutím hlavy ☐ gestem: ☐ očima ☐ jinak:

Svědék:
titul příjmení jméno podpis